

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Президент Національного університету
«Києво-Могилянська академія»**

_____ С. М. Квіт

_____ 2024 р.

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПОЛІТОЛОГІЯ»
POLITICAL SCIENCE**

**для провадження освітньої діяльності
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії**

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 052 «Політологія»

**Кваліфікація Доктор філософії у галузі «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю «Політологія»**

УХВАЛЕНО:

Вченою радою НаУКМА

Протокол № _____ від _____ 2024 р.

Голова Вченої ради

_____ **І. Г. Лук'яненко**

КИЇВ-2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

**ОСВІТНЬО – НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ
ПОЛІТОЛОГІЯ
POLITICAL SCIENCE**

**Віцепрезидентка з науково-
навчальних студій**

Ольга ПОЛЮХОВИЧ

**Завідувачка аспірантури,
докторантури**

Людмила КРИВОРУЧКА

**Робоча група:
Керівник робочої групи /
Гарант ОНП
Члени робочої групи:**

Тетяна НАГОРНЯК

Маргарита ЧАБАННА

Микола ГНАТЮК

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Політологія», за якою провадиться освітня діяльність третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю «052 Політологія», розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» і «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №266 від 23.03.2016 р., та чинного Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) (далі – Стандарт) галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки зі спеціальності 052 Політологія. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 25.07.2023 р. № 903.

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України №519 від 25.06.2020 р.).

Освітньо-наукова програма «Політологія» розроблена з урахуванням сучасних рекомендацій і визнаних ефективних практик наукової освіти Європейського освітнього простору вищої освіти (далі - ЄПВО):

- «Зальцбурзькі принципи I» - Salzburg I “Conclusions and Recommendations from the Bologna Seminar on “Doctoral Programmes for the European Knowledge Society”, 2005;
- «Зальцбурзькі принципи II» - “Salzburg II Initiative Recommendations” of the European University Association (EUA Council for Doctoral Education), 2010;
- «Принципи інноваційної докторської підготовки» - Principles for Innovative Doctoral Training, Mapping Exercise on Doctoral Training in Europe in 2011 by the ERA Steering Group Human Resources and Mobility (ERA SGHRM), European Commission Directorate-General for Research & Innovation, 27.06.2011;
- Рекомендацій Ради докторської освіти Європейської асоціації університетів (EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE)) та Європейської ради здобувачів докторської освіти і молодих дослідників (EURODOC);
- Рекомендацій Ліги європейських дослідницьких університетів (LERU) «Елементи кращої практики докторської підготовки» (Good Practice Elements in Doctoral Training), 2015; □ Паризького Комюніке (PARIS COMMUNIQUÉ), 2018.
- ResearchComp: The European Competence Framework for Researchers (Brussels, July 12, 2023)
- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 No 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 No 2145-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 No 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами).URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
- Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 No 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 No 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах

вищої освіти (наукових установах) (зі змінами). URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

- Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.03.2023 № 393 «Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти». URL : <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennya-zmini-do-standartu-vishoyi-osviti-zi-specialnosti-052-politologiya-dlya-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-vishoyi-osviti>
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text>

Програма розроблена робочою групою в складі:

1. **Гнатюк Микола Миколайович** - доктор політичних наук, доцент кафедри політології НаУКМА

2. **Нагорняк Тетяна Леонтіївна** – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології (гарант)

3. **Чабанна Маргарита Валеріївна** - доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри політології НаУКМА.

Гарант освітньо-наукової програми:

Нагорняк Тетяна Леонтіївна – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політології НаУКМА, декан факультету «Києво-Могилянська школа професійної та неперервної освіти» НаУКМА.

Рецензенти :

Piotr Wajor - доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних і політичних досліджень Ягеллонського університету (Faculty of International and Political Studies Jagiellonian University у Kraków).

Віталій Кривошеїн - доктор політичних наук, професор, декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Олег Батрименко - доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Павленко Ірина Анатоліївна - кандидат історичних наук, завідувач відділу розвитку політичної системи Національного інституту стратегічних досліджень.

ВСТУП

Засадничим принципом наукової освіти в національному університеті «Києво-Могилянська академія» (далі – НаУКМА) є розкриття потенціалу молодих науковців для самостійної та продуктивної дослідницької діяльності, підтримка фахової активності й прагнення до нових знань, відкритості до комунікації та інтеграції до міжнародної академічної спільноти.

Освітньо-наукова програма «Політологія» має на меті підготовку високоосвічених, національно свідомих, чесних, небайдужих, творчих особистостей, здатних до науково-організаційної діяльності, здійснення наукових досліджень політичних явищ і процесів, формування ефективних практик міждисциплінарної співпраці з владою, громадою, бізнесом та комунікації в межах фахової спільноти задля імплементації результатів досліджень на користь демократизації суспільства, сталого розвитку національної економіки, просування позитивного іміджу України на міжнародній арені.

Програма розроблялася з урахуванням досвіду впровадження експериментальної міждисциплінарної PhD програми «Суспільні трансформації» (2011-2015 рр.) в Докторській школі ім. родини Юхименків НаУКМА (далі - Докторська школа), подібних програм в університетах – партнерах (Університет Глазго, Ягеллонський університет, Варшавський університет, Університет Каліфорнії, Берклі), у провідних університетах і наукових установах України (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Інститут держави і права імені В.М. Корецького, Національний інститут стратегічних досліджень) та чинного Стандарту вищої освіти зі спеціальності 052 Політологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 25.07.2023 № 903).

Освітні компоненти «циклу професійної підготовки», практику викладання фахових дисциплін, частину вибіркового дисциплін (за умов їх обрання здобувачами) і наукову підготовку забезпечує кафедра політології факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА спільно з кафедрою міждисциплінарної освіти факультету «Києво-Могилянська школа професійної та неперервної освіти». Кадрове забезпечення інших освітніх компонентів і пропонувані вибіркового дисциплін здійснюють науково-педагогічні працівники НаУКМА. Їхня відповідність дисциплінам визначається проектною групою ОНП спільно з Докторською школою.

Координацію і методичне забезпечення дисциплін циклу загальної підготовки освітньо-наукових програм у НаУКМА здійснює Докторська школа (заснована 2008 р.), що є навчально-дослідницьким підрозділом і має на меті створення навчального середовища, сприятливого для набуття аспірантами фахової зрілості, спроможності до творчої ініціативи та самостійних наукових досліджень, навичок і досвіду комунікації у рамках міжнародної академічної спільноти.

Дисципліни циклів загальної і професійної підготовки сприяють формуванню інтегральної компетентності третього рівня освіти, що сформульована як здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Освітня складова підготовки доктора філософії з політології становить 39 кредитів ECTS, з яких - 13 кредитів ECTS відводиться на цикл загальної підготовки, 16 кредитів ECTS - на професійну підготовку та 10 кредитів ECTS - цикл вибіркового навчальних дисциплін, що складає 26 %. Вибірковий цикл представлений загальним переліком (20 дисципліни), з якого аспірант може обрати 5 дисциплін, з урахуванням його наукових інтересів чи з метою посилення загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. Перелік пропонувані для вибору дисциплін може

оновлюватися щороку в результаті моніторингу змісту ОНП задля забезпечення ефективної реалізації індивідуальних дослідницьких траєкторій аспірантів.

Навчальні результати, передбачені циклом дисциплін загальної підготовки, розвивають здатності активного дослідника до фахової діяльності у трьох сферах:

- Сфера Д (дослідження) – знання фаху і предмета дослідження, ґрунтовна обізнаність із методологічними підходами і сучасними методами наукових досліджень, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації;

- Сфера К (комунікація) – виховання здатності до репрезентації і спілкування в межах глобальної наукової спільноти, що включає навички мовлення, письма та презентації англійською мовою, а також уміння формулювати результати дослідження в тій формі, яка потрібна для певної мети чи аудиторії, навички викладача;

- Сфера М (менеджмент) – поєднує навички планування та управління науковими проектами, пошуку наукових грантів, розвиток особистісної ініціативності, уміння формувати робочі групи і дослідницькі спільноти; здатність планувати свою кар'єру.

1. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1.1. Профіль освітньо-наукової програми «Політологія» зі спеціальності «052 Політологія»

1- Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Києво-Могилянська академія» кафедра політології факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА спільно з кафедрою міждисциплінарної освіти факультету «Києво-Могилянська школа професійної та неперервної освіти»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю «Політологія» Освітня кваліфікація - доктор філософії з політології
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Політологія» (Political science)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 39 кредитів ЄКТС, термін освітньої складової – 2 роки. Наукова складова – 4 роки.
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Мова(и) викладання	Українська та англійська
Термін дії освітньої програми	1 листопада 2029р.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.ukma.edu.ua/index.php/aspirantura
2 - Мета освітньої програми	
Сформувати високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, яка здатна до науково-організаційної діяльності, здійснення наукових досліджень політичних явищ і процесів, формування ефективних практик міждисциплінарної співпраці з владою, громадою, бізнесом та комунікації в межах фахової спільноти задля імплементації результатів досліджень на користь демократизації суспільства, сталого розвитку національної економіки, просування позитивного іміджу України на міжнародній арені.	

3 – Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність)</p>	<p>Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки». Спеціальність – 052 «Політологія». Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: політичні відносини між акторами (індивідуальними, груповими та інституційними) на місцевому, національному та глобальному рівнях; влада та урядування, сучасні політичні інститути та процеси, публічна політика, світова тренди розвитку та зміни світопорядку, політична експертиза та консультування, прикладний політичний аналіз. Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати принцип міждисциплінарності та сучасні методологічні підходи у дослідницькій та викладацькій діяльності, виконувати власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Теоретичний зміст предметної області: основні категорії політичної науки та міждисциплінарного прикладного знання, що доповнює базові концепції сучасної політичної теорії; політичні відносини і суб'єкти політики; політичні процеси, політичні інститути; громадянське суспільство; політичні трансформації; політичні комунікації; політична система; політична влада; політична експертиза та консультування; політичні конфлікти на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях. Методи, методики та технології: кількісні та якісні методи прикладних політологічних досліджень, технології та міждисциплінарний інструментарій аналізу політичної сфери, сучасні цифрові технології. Інструменти та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні ресурси та програмні продукти, які застосовуються у практичній політичній діяльності та дослідній роботі у сфері політичних наук.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма спрямована на формування активного дослідника, якому властиві знання фаху і предмета дослідження, ґрунтовна обізнаність із міждисциплінарними методологічними підходами і сучасними методами політологічного дослідження, високий рівень володіння навичками і технологіями пошуку та обробки наукової інформації, викладацькі, комунікаційні, експертні, аналітично-консультативні та менеджерські навички.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми</p>	<p>Загальна Ключові слова: політична теорія та міждисциплінарні теоретико-методологічні підходи дослідження політичного, методи і методики прикладного дослідження функціонування політичних інститутів і світових політичних процесів, політична і державна влада, публічна політика та урядування в громадах, політична експертиза та консультування, суспільні трансформації, глобалізація та інтеграція, безпекові питання, міжнародна та зовнішня політика України, політичні комунікації, політичні системи та світопорядок, політичні конфлікти на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях.</p>

<p>Особливості та відмінності</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Контингент ОНП охоплює усі можливі категорії вступників (випускники НаУКМА, асистенти кафедри НаУКМА; молоді дослідники з інших ЗВО України; практики, які вже працюють за фахом, представники державної влади та ОМС). 2) Подвійне наукове керівництво з іноземними вченими. 3) Прикладний акцент підготовки фахівців (політичних експертів, консультантів, аналітиків), які здатні готувати якісні аналітичні матеріали для ефективних політичних рішень. Залученість до прикладних проєктів і наукового консультування під час навчання. 4) Два наукові рецензовані фахові видання відкритого доступу (україномовне Empirio https://empirio.ukma.edu.ua та англomовне Kyiv-Mohyla Law and Politics Journal (KMLPJ) http://kmlpj.ukma.edu.ua) – можливість безкоштовно публікувати якісні політологічні дослідження для аспірантів і викладачів НаУКМА. 5) Усі здобувачі освіти ступеня доктора філософії мають можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію з огляду на потреби виконання дослідницького проєкту і формування майбутньої кар'єри шляхом вибору 5 дисциплін з ОК іншого рівня освіти або з 20 запропонованих. 6) Унікальність ОНП полягає в акценті на використанні міждисциплінарних прикладних інструментів для політологічних досліджень, формуванні практик політичного консультування та аналітики сучасних соціально-політичних процесів, опануванні інструментів для міжнародної публікаційної активності та проєктної діяльності, зміцненні рівня англійської мови дослідника. 7) Активна академічна мобільність усіх учасників освітнього процесу та наукової підготовки докторів філософії завдяки широкому колу партнерів НаУКМА, наукових керівників, викладачів програми, експертності членів проєктної (робочої) групи та самих аспірантів.
<p>4 - Придатність випускників освітньої програми до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>2310.2 Викладачі закладів вищої освіти 2351.1 Молодший науковий, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (методи навчання) 2351.2 Викладач 2419.2 Фахівець зі зв'язків з громадськістю та пресою 2419.3 Радник (органи державної влади та місцевого самоврядування); спеціаліст державної служби 2443.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія) 2443.2 Експерт із суспільно-політичних питань</p>

	<p>2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (у партіях та інших громадських організаціях); політичний оглядач; політолог</p> <p>2447.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (проекти та програми у сфері матеріального та нематеріального виробництва)</p> <p>2447.2 Фахівець з управління проектами та програмами у сфері нематеріального виробництва</p> <p>2451.2 Журналіст мультимедійних видань засобів масової інформації; оглядач політичний</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Знання про світові тренди розвитку і напрями суспільних трансформацій (у т.ч. й ринку праці) дозволяє здобувачам вже під час навчання отримати неформальну освіту https://pro.ukma.edu.ua/trainings та практики в міждисциплінарному полі https://pro.ukma.edu.ua/-global-youth-peace-summit. Програми освіти дорослих і неформальна освіта для актуалізації навичок і знань в своїй професійній сфері та рескілінг (за необхідності). Підготовка дисертації на здобуття ступеня доктора наук (як у докторантурі, так і шляхом самостійної наукової роботи), участь у програмах міжнародної академічної мобільності з метою залученості до світової мережі дослідників.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Усі дисципліни ОНП заохочують до активної роботи над дисертаційним дослідженням, формують уміння його планування, верифікацію та представлення результатів українською та англійською мовами. Форми навчання максимально наближені до практичної наукової діяльності (конференції, колегіальне обговорення, написання окремих елементів дисертаційної роботи, наукові проекти), викладання профільних дисциплін, організації науково-практичних заходів та міждисциплінарних івентів.</p> <p>Викладання здійснюється на засадах горизонтального лідерства, колегіальності, відповідальності, високої академічної культури та академічної доброчесності. Майже кожна дисципліна викладається не одним викладачем для окреслення різних наукових підходів, залучення здобувачів до розвитку наукової школи НаУКМА та більшої об'єктивності оцінювання знань. Типовим для викладання є запрошення гостьових лекторів – викладачів з партнерських університетів, експертів – практиків, публічних осіб – потенційних роботодавців для випускників ОНП.</p> <p>Графік освітнього процесу (Академічний календар Докторської школи ім. родини Юхименків НаУКМА) передбачає час на навчальну роботу (перші 2 роки) і для індивідуальної дослідницької діяльності (2 дослідницькі періоди в 1й рік навчання і 3 – в другий).</p>

Оцінювання	<p>Відповідно до студентоцентрованого підходу аспіранти активно залучаються до співвикладання, колегіального оцінювання і самооцінювання. Рекомендованими формами контрольних завдань під час реалізації освітньої компоненти ОНП є завдання на створення і формування елементів індивідуального дослідження. Усі силабуси містять чіткі критерії оцінювання для кожного завдання та правила проведення контрольних заходів. Індивідуальний план аспіранта містить чіткі цільові показники його наукової складової освітньо-наукової програми. Майже кожна дисципліна викладається декількома викладачами, що дозволяє забезпечити об'єктивність екзаменаторів, результатів як поточних, так і підсумкових форм навчальної компоненти. Подвійне наукове керівництво та публічні атестації із залученням профільних спеціалістів та практиків -запорука об'єктивності, послідовності та фаховості оцінювання контрольних заходів наукової складової реалізації ОНП.</p> <p>Форми підсумкового оцінювання: аналітичні та прикладні проекти, дослідницькі тези і наукові гіпотези свого дослідження (презентації, що побудовані за логікою CREAC), реферування актуальної літератури за темою дослідження, індивідуальні дослідницькі та практичні завдання, виступи на конференції, наукові публікації, організація науково-практичних заходів, написання грантових заявок та участь в пітчінгах наукових проєктів.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері політології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.</p> <p>ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми політичних наук на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	<p>СК-1. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.</p> <p>СК-2. Здатність виконувати оригінальні політологічні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в політичних науках та дотичних до неї</p>

міждисциплінарних і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з політичних наук та суміжних галузей.

СК-3. Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері політичних наук, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.

СК-4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері політичних наук, оцінювати та забезпечувати якість виконаних досліджень.

СК-6. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти у сфері політичних наук та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, вміння проявляти лідерство під час їхньої реалізації.

СК-7. Здатність критично аналізувати і застосовувати класичні та сучасні теоретичні концепції до аналізу сучасного стану політики та розвитку політичних наук.

СК-8. Здатність складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та реєстрації прав інтелектуальної власності.

СК-9. Здатність застосовувати фахові знання і міждисциплінарні інструменти наукового аналізу для створення прикладних продуктів фахової експертизи та політичного консалтингу замовників (влади, бізнесу, громади) та продукування ідей для суспільного розвитку.

7 – Програмні результати навчання

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з політичних наук та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері політичних наук та/або здійснення інновацій.

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми політичних наук державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у провідних наукових виданнях.

РН03. Розробляти та реалізовувати наукові та/або прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми політичних наук з врахуванням етичних, соціальних, економічних та правових аспектів.

РН04. Формулювати проблеми, конструювати дизайн та використовувати кількісні та якісні методи під час проведення теоретичних та/або прикладних досліджень.

РН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з політичних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики.

РН06. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

- РН08. Організувати і здійснювати освітній процес у галузі політичних наук, формувати його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
- РН09. Глибоко розуміти загальні принципи та методи соціально-поведінкових наук, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері політичних наук та у викладацькій практиці.
- РН10. Керувати дослідницькою та інноваційною діяльністю, організувати роботу колективу дослідників.
- РН11. Складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності.
- РН12. Знати і вміти застосовувати світові тренди розвитку та національний контекст змін для прийняття відповідальних професійних рішень, формування команд для розв'язання фахових завдань і публічної презентації власних здобутків.
- РН 13. Застосовувати фахові знання і міждисциплінарні інструменти наукового аналізу для створення прикладних продуктів фахової експертизи та політичного консалтингу замовників (влади, бізнесу, громади) та продукування ідей для суспільного розвитку.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення ОНП здійснюється переважно докторами наук, професорами, які демонструють високий рівень публікаційної та професійної активності, є ефективними науковими керівниками, залучаються до опонування та рецензування кваліфікаційних наукових робіт аспірантів і докторантів ЗВО України. Кадрове забезпечення ОНП відповідає вимогам до провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 365 від 24.03.2021), Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників” від 21 серпня 2019 р. № 800).

Викладачі групи забезпечення ОНП мають наукові ступені і вчені звання, є визнаними фахівцями, мають публікації, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS, активно працюють над професійним зростанням, у тому числі завдяки програмам мобільності і міжінституційній та партнерській співпраці.

Матеріально-технічне забезпечення

Відповідає технологічним вимогам щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р., № 1187 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 365 від 24.03.2021).

Здобувачі вищої освіти користуються приміщеннями та обладнаними аудиторіями 9 навчальних корпусів НаУКМА, Наукової бібліотеки НаУКМА, Американської бібліотеки ім. В. Китастого НаУКМА, простором для спілкування і групової

	<p>роботи НаУКМА. Соціальний, житлово-комунальний, культурно-виховний і спортивно-оздоровчий сектори інфраструктури є активно функціонуючими, збалансованими і забезпечують комфортні умови для здобувачів ОНП. Аспірантам надається доступ до всіх ресурсів навчального середовища НаУКМА, і зокрема – виокремленого навчального простору Докторської школи ім. родини Юхименків, де є конференційний простір із обладнанням для дистанційного навчання та комунікації; відкритий навчальний простір, місця для індивідуальної роботи, простір для спілкування і групової роботи.</p>
Інформаційне та методичне забезпечення	<p>Інформаційне забезпечення включає доступ до онлайн-бібліотеки університету; електронної бази наукових журналів; бази електронних бібліотечних ресурсів світу.</p> <p>Навчально-методичне дисциплін розташовано на дистанційній платформі DistEdu і Google Classroom. Також здобувачі вищої освіти НаУКМА отримують доступ до всіх пакетів MSOffice 365; спеціалізованих онлайн платформ Serpstat, GooglAnalytic, ARIS Cloud, Creately, Canva тощо.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Здійснюється відповідно до міжінституційних угод із ЗВО та академічними інституціями НАНУ. Найбільш активні академічні зв'язки кафедра має з вітчизняними ЗВО (УКУ, НУ «Львівська політехніка», ЛНУ ім.І.Франка, КНУ імені Тараса Шевченка, ДНУ імені О.Гончара, НУ "Острозька академія"), науковими установами НАН України (Інститут держави і права ім. В.М. Корецького, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса, Інститут соціальної та політичної психології НАПН України), Урядовим офісом координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, Апаратом Верховної Ради України, Науково-методичним центром вищої та фахової передвищої освіти МОН України.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>НаУКМА створює численні можливості для отримання досвіду міжнародної співпраці впродовж навчання: наукові стажування, кредитна мобільність до університетів ЄС за програмою Erasmus+ KA1 International Credit Mobility, самоініційована мобільність – за програмами DAAD, Fullbright та ін. Серед міжнародних партнерів кафедри – Uniwersytet Warszawski, Jagiellonian University, SGH Warsaw School of Economics, Uniwersytet Gdański, University of Glasgow, University of Tartu, Université catholique de Louvain.</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) здійснюється шляхом порівняння змісту навчальних програм та з урахуванням програмних результатів навчання і компетентностей, здобутих здобувачем вищої освіти.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Можливе за умови підтвердження володіння українською / англійською мовами на рівні B2.</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ В ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ «ПОЛІТОЛОГІЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої складової	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Рік навчання
Обов'язкові компоненти ОП				
Цикл загальної підготовки				
ОК 1.1	Цифрова наука. Академічна доброчесність дослідника	2	залік	1
ОК.1.2	Викладання в системі вищої освіти	2	залік	2
ОК 1.3	Практика викладання фахових дисциплін	3	залік	2
ОК 1.4	Advanced English for Academic Communication	4	екзамен	1
ОК 1.5	Менеджмент наукових проєктів	2	залік	1
Цикл професійної підготовки				
ОК 2.1	Розробка дисертаційного проєкту. Організація наукового дослідження	6	екзамен	1
ОК 2.2.	Аспірантський методологічний семінар	2	залік	2
ОК 2.3.	Теорії та методи сучасної політології	4	екзамен	1
ОК 2.4.	Політична експертиза і наукове консультування	4	екзамен	2
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		29		
Вибіркові навчальні дисципліни				
3.1.	Освітній менеджмент	2	залік	2
3.2.	Політичні трансформації	2	залік	1
3.3.	Аналіз публічної політики	2	залік	2
3.4.	Міжнародні відносини у сучасному світі	2	залік	1
3.5.	Сучасні політичні ідеології	2	залік	1
3.6.	Безпекові студії	2	залік	1
3.7.	Внутрішня політика України та європейська інтеграція	2	залік	1
3.8.	Дисципліни магістерської програми (відповідно до проблематики дослідження)	2	залік	2
3.9.	Урбаністика. Політика просторового розвитку	2	залік	2
3.10.	Світові тренди розвитку (економіка, політика, освіта, право)	2	залік	2
3.11	ІІІ для наукового дослідження	2	залік	1
3.12	Правові засади місцевого самоврядування	2	залік	1
3.13	Стратегічні комунікації і GR	2	залік	1
3.14	Політична географія та сучасний світопорядок	2	залік	1
3.15	Національні інтереси держави. Національний брендинг.	2	залік	1
3.16	Корективний курс англійської мови	2	залік	1
3.17	Глобальна економіка. Геоекономічні стратегії. Міжнародна економічна безпека.	2	залік	2
3.18	Англійська для підготовки проєктних пропозицій	2	залік	2
3.19	Підготовка до міжнародних тестів з англійської мови	2	залік	2
3.20	Публічна політика та публічна дипломатія.	2	залік	2
Загальний обсяг вибіркових компонентів:		10		
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		39		

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

Структура ОНП. Освітньо-наукова програма містить: дисципліни загальної та професійної підготовки і вибіркового блоку дисциплін. Цикл загальної підготовки складається з 5 обов'язкових навчальних дисциплін. Цикл професійної підготовки містить 4 обов'язкові дисципліни, що спрямовані на засвоєння інструментів наукового дослідження й додаткових фахових знань та міждисциплінарних методик для реалізації авторських ідей, суспільно корисних прикладних досліджень, прийняття проривних рішень. Індивідуальна траєкторія навчання поєднує обов'язкові 9 дисциплін з 5 вибірковими, які здобувач може обрати з 20 запропонованих чи тих, які викладаються на іншому освітньому рівні

Цикл загальної підготовки (13 кредитів ЄКТС)	Цикл професійної підготовки + вибіркової дисципліни (16 + 10 кредитів ЄКТС)	Відкрита навчальна програма (DS Curriculum)
<ul style="list-style-type: none"> •Цифрова наука. Академічна доброчесність дослідника •Викладання в системі вищої освіти •Практика викладання фахових дисциплін •Advanced English for Academic Communication •Менеджмент наукових проєктів	<ul style="list-style-type: none"> •Організація наукового дослідження. •Науковий фаховий семінар •Теорії та методи сучасної політології •Політична експертиза і наукове консультування •+ •5 вибіркових дисциплін	<ul style="list-style-type: none"> •Сесія настановчого навчання •A LINEA •Літня школа •Гостьові курси/семінари/відкриті лекції

НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, погоджується здобувачем з його науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, затверджується Вченою радою факультету і є невід'ємною частиною навчального плану аспіранта.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим для виконання здобувачем ступеня доктора філософії і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи під час щорічного звіту на засіданні кафедри. Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозиумах. Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «052 ПОЛІТОЛОГІЯ»

- Політичний процес в Україні та його інституційні основи. Політична система та політична поведінка в Україні
- Демократія, громадська думка в політиці та виробленні політики держави. Громадянська освіта в Україні та її світові практики.
- Електоральна політика, виборчі системи та медійні впливи на становлення соціальної держави.
- Національна ідентичність та питання мовної політики в українському суспільстві

- Політична трансформації українського суспільства, його соціальних структур, інституцій та суб'єктів. Методологія і методи політологічних досліджень. Міждисциплінарність політичних досліджень.
- Сучасні теорії політики, їх нормативний та пізнавальний потенціал для прийняття політичних рішень та формування державної політики в її різних напрямках (освітня, соціально-економічна, соціокультурна, міграційна, мовна, публічна дипломатія, національний брендинг, регіональна).
- Політичні ідеології та їх місце в політичному процесі
- Правила і міждисциплінарні принципи/інструменти наукових досліджень
- Засоби політичного впливу, політична пропаганда та методи протидії в умовах війни □ Концепт «Справедливість», права людини та демократія, міжнародні інституції, розвиток громадського сектору і громадянської освіти.
- Роль соціокультурних факторів (субкультур, релігійних груп, неполітичних інститутів та генерації ідей) у процесі прийняття політичних рішень та напрацювання політичних практик. Плюралізм та мультикультуралізм, політика щодо національних та інших груп меншини. Вплив політичних інститутів на економічний розвиток та порівняльні практики різних країн
- Політика конкуретоспроможності територій (громад, міст) в умовах повоєнного відродження України.
- Індикатори розвитку перехідних суспільств, демократизація держав, що розвиваються, та індустріальних демократії та зміни в міжнародній економіці
- Політична історія європейських держав та становлення різних традиції («етатистичних», ліберальних, авторитарних)
- Концепції і теоретичні основи сталого розвитку, політичні складові економічного розвитку.
- Політичне консультування як предмет політологічного дослідження в умовах невизначеності.
- Моделювання сучасних соціально-політичних процесів.
- Політика в регіональному та міжнародному контекстах, регіональне суперництво. Місцеве самоврядування і розвиток громад.
- Безпека в стратегічному вимірі та на рівні державних політик.
- Аналіз зовнішньої політики та теоретико-методологічні підходи до вивчення зовнішніх політик країн світу.
- Глобалізація та її наслідки для міжнародних відносин і статусу держави як політичного інституту.
- Формування та реалізація зовнішньої політики України, її історичний, комунікаційний, змістовний вимір. Публічна дипломатія.
- Політичні конфлікти в світі, їх джерела та механізми попередження в контексті трансформації світопорядку
- Державна політика України у сфері освіти і науки в умовах невизначеності
- Політичні проблеми європейської інтеграції, європейська та євроатлантична інтеграція України
- Політична психологія та вплив психологічних факторів на політичні феномени.

Тематика дисертаційних досліджень та наукових проєктів здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 052 «Політологія» відповідає напрямкам Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету міністрів України від 10 липня 2019 року № 526-р, Цілям сталого розвитку України на період до 2030 року, затвердженим Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019, стандарту спеціальності та науковим інтересам керівників аспірантів, а також міждисциплінарній науковій темі «Міждисциплінарність у дослідженні сучасних світових

політичних процесів і практик кризового управління для відновлення України», яка затверджена Вченою радою НаУКМА і реалізується на кафедрі політології, міждисциплінарної освіти міжнародних відносин і кафедрі маркетингу та управління бізнесом».

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації в період 4 років навчання за освітньо-науковою програмою. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Дисертація на здобуття ступеня доктора самостійним розгорнутим дослідженням, як розв'язання комплексної проблеми у сфері політології або на її межі з іншими науками, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілей та/або професійної практики. Дисертація не може містити академічної фальсифікації й фабрикації. Дисертація оприлюднюється на офіційних ресурсах НаУКМА - <https://www.ukma.edu.ua>, її захист відбувається публічно.

V. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 1.3	ОК 1.4	ОК 1.5	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 3.3	ВБ 3.4	ВБ 3.5	ВБ 3.6	ВБ 3.7	ВБ 3.8	ВБ 3.9	ВБ2 3.10	ВБ 3.11	ВБ 3.12	ВБ 3.13	ВБ 3.14	ВБ 3.15	ВБ 3.16	ВБ 3.17	ВБ 3.18	ВБ 3.19	ВБ 3.20
СК1	•	•						•	•	•		•			•														
СК 2	•	•						•	•	•		•							•										
СК 3	•	•						•	•	•		•																	•
СК 4			•	•				•	•		•		•	•					•										•
СК5		•	•	•		•	•	•	•	•			•	•	•		•	•					•						•
СК 6	•	•						•	•	•			•	•	•	•									•		•	•	•
СК7		•	•	•			•	•	•	•			•	•	•			•											
СК8	•				•			•	•	•									•					•		•			
СК 9						•	•			•										•	•	•	•						

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 1.3	ОК 1.4	ОК 1.5	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ВБ 3.1	ВБ 3.2	ВБ 3.3	ВБ 3.4	ВБ 3.5	ВБ 3.6	ВБ 3.7	ВБ 3.8	ВБ 3.9	ВБ2 3.10	ВБ 3.11	ВБ 3.12	ВБ 3.13	ВБ 3.14	ВБ 3.15	ВБ 3.16	ВБ 3.17	ВБ 3.18	ВБ 3.19	ВБ 3.20
ЗК1				•		•		•	•	•														•	•	•	•	•	
ЗК 2	•					•		•	•	•		•												•	•	•	•	•	
ЗК 3				•				•	•	•			•						•					•	•	•	•	•	
ЗК 4	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•												•		•	•	•	•	•	•

**V. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (РН)
ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

	ОК 1.1	ОК 1.2	ОК 1.3	ОК 1.4	ОК 1.5	ОК 2.1	ОК 2.2	ОК 2.3	ОК 2.4	ВК 3.1	ВК 3.2	ВК 3.3	ВК 3.4	ВК 3.5	ВК 3.6	ВК 3.7	ВК 3.8	ВК 3.9	ВК2 3.10	ВК 3.11	ВК 3.12	ВК 3.13	ВК 3.14	ВК 3.15	ВК 3.16	ВК 3.17	ВК 3.18	ВК 3.19	ВК 3.20	
PH1	•					•	•	•	•			•		•	•					•	•						•			
PH2			•	•	•	•	•															•			•	•	•	•	•	
PH3					•	•			•	•								•			•	•	•				•		•	
PH4			•			•	•	•																						
PH5	•				•	•			•		•																			
PH6						•	•	•	•					•						•	•		•						•	
PH7	•					•		•																					•	
PH8		•	•							•										•										
PH9		•	•										•		•				•	•	•	•	•	•			•		•	
PH10		•	•	•	•				•	•																				
PH11	•			•	•	•				•															•		•	•		
PH12	•				•				•		•	•	•			•	•		•	•			•						•	
PH13					•				•								•			•		•		•						

